

dr. Jadranka DABOVIĆ ANASTASOVSKA,
redovita profesorica
Pravnog fakulteta “Justinijan Prvi”
Sveučilišta “Sv. Ćiril i Metod” Skopje
jadranka_dab@yahoo.com

UDK 346.548(4-6EU)
366.5(4-6EU)
347.731(497)
izvorni znanstveni rad
Rad stigao: 8. svibnja 2023.
Rad prihvaćen: 2. lipnja 2023.

IMPLEMENTACIJA NOVINĀ POTROŠAČKOG PRAVA EUROPSKE UNIJE U POTROŠAČKE ZAKONE ZEMALJA REGIJE

Sažetak: *U ovom radu autorica piše o potrebi globalizacije potrošačkog prava na međunarodnoj razini, kako bi se osigurala jednaka pravna zaštita potrošača na globalnom tržištu. Autorica ističe potrebu prilagodbe potrošačkog prava novim tržišnim uvjetima i novim digitalnim tehnologijama. Autorica se u svom radu osvrće na Novi potrošački okvir Europske unije te nova rješenja koja bi trebala omogućiti ravnopravnu i učinkovitiju pravnu zaštitu potrošača na zajedničkom tržištu Unije. Analizu provedbe novog prava potrošača Europske unije u zemljama regije autorica završava zaključcima o dosadašnjoj primjeni te detekcijom problema s kojima se zakonodavci zemalja regije suočavaju kada trebaj prenijeti europske pravne propise u nacionalne zakone.*

Gljučne riječi: *potrošačko pravo, prava potrošača, potrošači, trgovci, digitalne tehnologije, globalizacija, nepoštena poslovna praksa*

UVOD

Zaštita prava potrošača – potrošačko pravo je mlada pravna disciplina čiji se razvoj veže uz „Deklaraciju o temeljnim pravima potrošača“ koju je donio bivši američki predsjednik John F. Kennedy 1962. godine.¹ Na međunarodnoj razini značajno je da je 9. travnja 1985. godine (nakon desetljeća ustrajnog i uspješnog lobiranja Consumer Internationala) Generalna skupština Ujedinjenih naroda usvojila Rezoluciju 39/248 u sklopu koje je Vodič (Smjernice) Ujedinjenih naroda za zaštitu potrošača UNGCP.² Vodič je kao prava potrošača definirao: pravo na sigurnost roba i usluga, pravo na potpunu, istinitu i pravodobnu informaciju, pravo na izbor roba i usluga, pravo potrošača da se čuje njihov glas, pravo na zadovoljenje osnovnih životnih uvjeta, potrebama, pravo na naknadu štete, pravo na obrazovanje i pravo na zdrav okoliš.³ Ujedinjeni narodi odredili su posebno tijelo koje će se baviti Smjernicama zajedno s nekim drugim propisima koji se odnose na tržište (npr. pravo tržišnog natjecanja) – Konferenciju Ujedinjenih naroda za trgovinu i razvoj (UNCTAD). Glavni ciljevi UNCTAD-a su, prvo, osigurati forum za međuvladine rasprave, drugo, poduzeti istraživanje, analizu politike i prikupljanje podataka za informiranje o takvim raspravama i, konačno, pružiti tehničku

¹ Kennedy, J. F. (1962). *Special Message on Protecting the Consumer Interest*. Retrieved from <https://www.presidency.ucsb.edu> (posećeno 23.03.2023)

² United Nations General Assembly, Resolution 39/248 of 16 April 1985 (A/RES/70/186). Retrieved from <https://www.un.org/documents/ga/res/39/a39r248.htm> (posećeno 29.03.2023)

³ Smjernice su samo meke pravne odredbe jer nisu pravno obvezujuće za države članice. Stoga se postavlja pitanje koliko oni mogu biti učinkoviti u promicanju prava potrošača na nacionalnoj i globalnoj razini.